

Oponentský posudek bakalářské práce

Anna Navrátilová, *Opuštěnost a trápení ze samoty: výklad z pohledu díla Symposium*

Střízlivě napsaná, ryze deskriptivní práce na vhodně vymyšlené či zadané téma je ukázkou pokusu „aplikovat“ pozorné studium klasického filosofického textu s „terapeutickým“ potenciálem na konkrétní životní situaci. Jmenovitě se jedná o pokus nahlédnout a pochopit situaci opuštěného starého člověka optikou Platónova dialogu *Symposion*, ve kterém je řeč o podobách lásky. V titulu předložené práce sice stojí „opuštěnost“, ale protože ta je *sub specie* uvedeného dialogu pochopena čistě jen jako *absence* lásky či *nepřítomnost* jejího „předmětu“, pojednává předložená práce zejména o míněních (řec. *doxa*), jež si lidé s pojmem láska spojují. Opravdu oceňuji autorčin reflektující a skromný postoj, když ve své práci důsledně hovoří o svém stanovisku rovněž jako o domněnkách.

Autorka nejprve precizně popíše jednotlivé domněnky přivedené ke slovu účastníky hostiny spolu s poukazem na nedostatky jejich (ne)porozumění, co je to láska. Poté v druhé části předložené práce je záznam rozhovoru s opuštěnou starší osobou, na kterém autorka opravdu šikovně ukazuje na konkrétních výpovědích, proč jsou domněnky aktérů dialogu *Symposion* vskutku nedostačující ohledně rozumění tomu, co je láska. Z konfrontace vynechává Sókrata, u kterého se opakovaně cituje ze zmíněného dialogu, že o lásce mluví pravdu (řec. *alétheia*).

Předložená práce vskutku úspěšně „potvrzuje nedostatečnost jejich [sc. účastníků hostiny] myšlenek ve věcech lásky“ (s. 38) na základě uvedeného rozhovoru. *Negativní* „výsledek“ je zcela legitimní a relevantní. Leč na úvod konstatovaný „terapeutický“ potenciál (v tomto případě platónské) filosofie zůstal zcela stranou. Filosofie mívala rovněž „útěšnou“ (lat. *consolatio*) funkci a kdy jindy, než v líčené situaci osamělého starého člověka, by bylo možné pokusit se demonstrovat ji. Jaké *pozitivní* zjištění a náhledy z dialogu *Symposion* by bylo možné během líčeného rozhovoru nalézt či „doporučit“? Lze rovněž pochybovat o tom, že (viz s. 34) „aktuálně se paní Jana D., podle mých domněnek, nachází ve stavu duše, která hledá svůj nový předmět lásky a životní motivace“: není to naopak spíše stav rezignace?

Předloženou práci doporučuji k obhajobě s hodnocením velmi dobře.

5. srpna 2024

Doc. Aleš Novák, Ph.D.

Katedra filosofie